Verwijdering van de assen uit de terril van Hénâ: de balans halverwege dit uniek en baanbrekend project

Op 6 oktober 2023 werd in aanwezigheid van Sophie Thémont, burgemeester van Flémalle, een toelichting gegeven over de verwijdering van 50% van de 2,3 miljoen ton vliegas uit de terril van Hénâ in Awirs (Flémalle). Het project heeft als doel de biodiversiteit op de site te herstellen tegen 2029. Omwonenden kunnen meer te weten komen over de werf tijdens een familiemiddag die ter gelegenheid hiervan wordt georganiseerd.

Het project voor de verwijdering van vliegassen uit de terril van Hénâ in Flémalle in de regio Luik is halverwege. Het doel is om de site van Hénâ terug in zijn vroegere natuurlijke staat te herstellen door de assen, afkomstig van de verbranding van steenkool in de elektriciteitscentrale van Awirs van ENGIE tussen 1952 en 1972, op een veilige manier te verwijderen. Hiervoor deed

ENGIE een beroep op RECYBEL. RECYBEL is een samenwerkingsverband tussen ENGIE en cementfabrikanten CCB en CBR. RECYBEL is gestart met de werkzaamheden in 2016 en heeft inmiddels meer dan 1.200.000 ton verwijderd, wat neerkomt op de helft van de terril. Zijn prioriteiten zijn de veiligheid van de site, de beperking van de overlast, de naleving van het lastenboek van de cementfabrikanten en een goede communicatie met de omwonenden en de overheden.

Thierry Saegeman, CEO van ENGIE Belgium:

> "Dit project illustreert de vastberadenheid van ENGIE om zijn verantwoordelijkheden op te nemen met betrekking tot zijn industrieel verleden en tegelijkertijd de impact op de omwonenden tot een minimum te beperken. De beslissing om de terril te verwijderen, waarvan studies hebben aangetoond dat de stabiliteit ervan op lange termijn niet kan worden gegarandeerd, toont ook aan dat onze onderneming als verantwoordelijke industriële speler veiligheid centraal stelt en altijd heeft gesteld. Eens de site ontdaan is van vliegassen, zal ze een echte aanwinst zijn voor de natuur en voor de omwonenden."

De assen worden verwijderd via een gesloten en geluidsdichte transportband van 1,7 kilometer lang. Nadien worden ze op binnenschepen geladen, een bijzonder milieuvriendelijk transportmiddel, op weg naar de cementfabrikanten.

Jean-Benoît Collée, gedelegeerd bestuurder van RECYBEL:

> "RECYBEL heeft, met de steun van zijn aandeelhouders, vertrouwen gesteld in lokale partners voor dit unieke project, waarbij de gezondheid en de veiligheid van de werknemers centraal staan. We zijn er trots op dat de werkzaamheden volgens de oorspronkelijke planning verlopen en dat er zich geen incidenten hebben voorgedaan dankzij de strikte naleving van de veiligheidsnormen. We zijn er ook trots op dat we een bijdrage kunnen leveren aan de circulaire economie dankzij ons partnerschap met cementfabrikanten, die de assen een tweede leven geven door deze te hergebruiken in hun productieproces.”

Volgens de planning zal de terril tegen 2029 volledig verwijderd zijn, met een kost van 100 miljoen euro, om dan opnieuw een gebied te worden dat bevorderlijk is voor de biodiversiteit.

Het project in enkele cijfers:

- 10 voltijdse werknemers gemiddeld op de site sinds 2016
- 1,7 km geluidsdichte transportband die omwonenden beschermt tegen stof- en geluidsoverlast en het wegverkeer beperkt.
- 1117 binnenvaartschepen met 1.000 tot 1.600 ton as hebben sinds het begin van het project de terril verlaten om de assen af te voeren naar de cementfabrikanten.
- 40.000 opleggers van 30 ton vermeden op de wegen dankzij het gebruik van binnenvaart en een 2- tot 4-voudige vermindering van de CO_2-uitstoot voor het transport van de assen naar de cementfabrikanten.
- 0 overschrijdingen van de normen voor stof in de lucht.

Luchtbeeld van de terril van Hénâ